

20

SANASTON
AVOIMUUSRAPORTTI

22

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
-----------------------	---

Toimintakertomus, tilinpäätös ja rahavirtalaskelma

Toimintakertomus (1. b)	6
Tuloslaskelma (1. a)	9
Tase (1. a)	10
Tilinpäätöksen liitetiedot	11
Tilintarkastuskertomus	16
Rahoituslaskelma (1. a)	20

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne (1. d–f)	24
Kieltäytymiset myöntää kirjallisuuden käyttö lupaa (1. c)	25

Taloudelliset tiedot

Taloudelliset tiedot (tuotot ja kulut) (2. a–c)	28
Oikeudenomistajille kuuluvat määrät (2. c)	30
Muilta yhteishallinnointiorganisaatioilta saadut ja niille tilitetyt määrät (2. d)	37

Kollektiivihallinnointidirektiivin (2014/26/EU) 22. artiklan 2 kohdassa ja sen liitteessä tarkoitettujen tietojen kohdistettu sijainti on merkitty sisällysluettelossa otsikon perään sekä jäljempänä tekstissä alaviittein.

JOHDANTO

Sanasto lyhyesti

Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto on vuonna 2005 perustettu voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanasto pitää huolta kirjailijoiden ja kääntäjien oikeuksista, kerää ja tilittää tekijänoikeuskorvauksia sekä vaikuttaa yhteiskunnallisesti kirjallisuuden tekijöiden puolesta. Kirjallisuuden käyttäjille Sanasto tarjoaa toimivia luparatkaisuja. Lisäksi Sanaston tehtäviin kuuluu yhteiskunnallinen vaikuttaminen tekijöiden aseman parantamiseksi, tekijänoikeuksien puolustamiseksi ja tekijänoikeusmyönteisen ilmapiirin edistämiseksi. Sanasto edustaa yli 16 000:aa kirjallisuuden tekijää.

Asiakasmäärä jatkoi kasvuaan

Vuoden 2022 aikana keräsimme tekijänoikeuskorvauksia 12,5 miljoonaa euroa, mikä vastaa edellisen vuoden tasoa. Korvauksia tilitettiin oikeudenhaltijoille yhteensä yli 11,6 miljoonaa euroa. Asiakasmäärämme jatkoi edelleen kasvuaan – joukkoomme liittyi vuoden aikana 1 168 uutta asiakasta. Laaja edustavuus takaa korvauksen tehokkaat tilitykset, kun pystymme tavoittamaan yhä suuremman joukon korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita.

Vuoden aikana teimme aktiivista yhteiskunnallista vaikuttamistyötä, jossa oli mukana 18 kirjallisuuskummiä. Sanaston vaikuttamistyön ja kansanedustajien kanssa tehdyn yhteistyön lopputuloksena joulukuussa 2022 eduskunta hyväksyi talousarvion, jossa osoitettiin miljoona euroa yleisten kirjastojen e-lainauskorvauksiin. E-lainauskorvausta tullaan maksamaan jo vuonna 2023 opetus- ja kulttuuriministerin päätöksellä, ja lainmuutosta odotetaan voimaantulevaksi vuoden 2024 alusta.

Yhteishallinnointilaki ja avoimuusraportti

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista edellyttää, että yhteishallinnointiorganisaatiot julkaisevat toiminnastaan vuosittain avoimuusraportin. Avoimuusraportin tarkoituksena on antaa läpinäkyvä ja vertailukelpoinen kuva yhteishallinnointiorganisaation toiminnasta sekä taloudellisista tunnusluvusta. Yhteishallinnointiorganisaation edellytetään julkaisevan vuotuinen avoimuusraportti verkkosivuillaan kahdeksan kuukauden kuluessa organisaation tilikauden päättymisestä.

Avoimuusraportissa avataan Sanaston toiminnan ja talouden tunnuslukuja, jotta lukija saisi käsityksen Sanaston toiminnasta yhteishallinnointiorganisaationa. Tilinpäätöstietojen ja toimintakertomuksen lisäksi raportista löytyvät tarkemmat luvut Sanaston keräämistä ja tilittämistä tekijänoikeuskorvauksista.

Huomioitavaksi: Kollektiivihallinnointidirektiivin 22. artiklan kohdan 2 liitteessä mainittu erityisraportti sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalveluja varten vähennettyjen summien käytöstä ei koske Sanastoa, koska Sanastolla ei ole toimintaa tällä alueella.¹

¹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. h) ja 3.

Sanasto ry, Sanasto rf

TOIMINTAKERTOMUS,
TILINPÄÄTÖS
JA RAHOITUSLASKELMA

Tilikausi 1.1.2022–31.12.2022

1. Toiminta-ajatus

Sanasto ry, Sanasto rf on kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö. Haluamme mahdollistaa kirjallisuuden tekijöiden luovaa työtä ja tarjota kirjallisuuden käyttäjille toimivia luparatkaisuja.

Palvelemme tekijöitä muun muassa keräämällä kirjallisuuden jälkikäytöstä kertyviä tekijänoikeuskorvauksia ja tilittämällä ne edelleen oikeudenomistajille. Palvelemme myös käyttäjiä myöntämällä lupia kirjallisuuden käyttöön erilaisissa tilanteissa. Edunvalvontatyömme tavoitteena on, että lainsäädäntö suojaa tekijän oikeuksia ja mahdollistaa luovan työn tekemisen ja sillä elämisen.

2. Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sanaston asiakasmäärä kasvoi jälleen vakaasti toimintavuoden aikana, ja vuoden lopussa meillä oli lähes 16 000 asiakasta. Tämän seurauksena tavoitimme korvauksiin oikeutetut tekijät entistä paremmin ja tilityksemme tehostuivat entisestään. Jatkamme tulevaisuudessakin aktiivista asiakashankintaa ja viestimme eri tahoille säännöllisesti, jotta tieto korvauksista tavoittaisi kaikki kirjallisuuden tekijät.

Sanaston keräämiä tekijänoikeuskorvauksia tilitettiin vakiintuneen tilitysaikataulun mukaisesti neljä kertaa vuodessa. Vuoden aikana tehtiin paljon töitä tekijöiden ja kirjallisuuden käyttäjien tekijänoikeustietoisuuden parantamiseksi niin koulutuksissa kuin kirja-alan tapahtumissa.

Lainauskorvaus täytti 15 vuotta, ja kampanjoimme voimakkaasti teknologianeutraalin lainauskorvauksen puolesta: Sanasto ja 18 kirjallisuuskummi tekivät vaikuttamistyötä ympäri vuoden niin vetoomuksin kuin kymmenissä tapaamisissa päättäjien kanssa. E-lainojen lainauskorvausta edistävää Kirjasta korvaus-kampanjaa tukivat myös FILI, Kopiosto, Lukukeskus, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen kirjastoseura, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto, Finlands svenska författareförening, Suomen tietokirjailijat ja Suomen Kirjailijaliitto.

Kampanjoinnin tuloksena joulukuussa eduskunta hyväksyi talousarvion, jossa osoitettiin miljoona euroa yleisten kirjastojen e-lainauskorvauksiin. E-lainauskorvausta tullaan maksamaan vuonna 2023 opetus- ja kulttuuriministerin päätöksellä, ja lainmuutos valmistellaan voimaantulevaksi vuoden 2024 alusta.

Vaikuttamistyössä jatkoimme myös hyvää yhteistyötä muiden tekijänoikeusjärjestöjen sekä luovan alan toimijoiden kanssa. Tekijänoikeuslainmuutos EU-direktiivin mukaiseksi jatkui, ja otimme siihen aktiivisesti kantaa. Luovan alan tekijöiden työttömyysturva parani vihdoinkin, kun tekijänoikeuskorvausten sovitelusta työttömyysturvassa luovuttiin.

Toimintavuoden aikana jatkoimme verkkopalvelujemme uudistushanketta ulkopuolisen yhteistyökumppanin kanssa. Uudistus on Sanaston mittakaavassa iso investointi, ja kehityshankkeen kulut aktivoidaan taseeseen ja kirjataan alas 10 vuoden tasapoistoina. Lisäksi osallistuimme Kansalliskirjaston koordinoimaan projektiin, jonka on määrä parantaa tekijänoikeusjärjestöjen metadatta hankkimalla tekijöille kansainväliset ISNI-tunnisteet.

Tarjosimme lupa-asiakkaillemme helposti saavutettavia tekijänoikeuslupia. Uutena neuvottelimme Kuntaliiton ja Kopioston kanssa suositussopimuksen, joka sujuvoittaa kirjallisuuden ja kuvituksen käyttöä kirjastojen verkkokanavissa. Myös Ylen arkistomateriaalien käytöstä neuvoteltiin uusi tekijänoikeussopimus loppuvuodesta.

² 2014/26/EU liitteen kohta 1. b)

Sanaston johdossa kuljettiin uutta kohti, kun pitkäaikainen toiminnanjohtaja **Anne Salomaa** siirtyi muihin tehtäviin. Viestintä- ja markkinointipäällikkö **Maija Lielahti** toimi väliaikaisena toiminnanjohtajana. Sanaston uudeksi toiminnanjohtajaksi valittiin **Niina Vettensola**.

Arvioimme tuleva kehityksen järjestön talouden ja toiminnan suhteen vakaaksi. Edustamiemme tekijöiden määrä tulee kasvamaan tasaisesti. Myös kerättävien tekijänoikeuskorvausten kokonaissumma tulee kasvamaan vuonna 2023.

3. Riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaamme ei liity erityisiä riski- tai epävarmuustekijöitä. Sanaston toiminta ja talous ovat vakaalla ja tuottavalla pohjalla. Seuraamme myös tiiviisti kotimaassa ja Euroopan unionissa vireillä olevia lainsäädäntöhankkeita, joilla voi olla vaikutuksia tekijöiden toimintaedellytyksiin.

4. Tunnusluvut sekä talous ja varainhankinta

Keräsimme vuoden 2022 aikana tekijänoikeuskorvauksia yhteensä yli 12,5 miljoonaa euroa. Kerättyjen korvausten yhteissumma vastaa vuonna 2021 kerättyjen tekijänoikeuskorvausten tasoa.

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys. Toimintamme kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista pidätettävillä hallinnointikulupidätyksillä sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoilla. Toimintamme kulut olivat vuonna 2022 noin 1,3 miljoonaa euroa. Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpitokustannuksista. Vuonna 2022 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvausten osalta 11,1 % ja muiden tekijänoikeuskorvausten osalta 9 %.

Yhdistyksen taloutta ja sijoitustoimintaa hoitaa toiminnanjohtaja, joka raportoi yhdistyksen hallitukselle. Yhdistyksen sijoitustoiminnassa tehdään matalariskisiä ratkaisuja. Sanaston vuosikokous on hyväksynyt yhdistyksen sijoitusperiaatteet. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta vuoden aikana kertyneet tuotot käytettiin Sanaston toiminnan kulujen kattamiseen.

Tilitimme vuonna 2022 tekijänoikeuskorvauksia yhteensä yli 11,6 miljoonaa euroa yli 12 300:lle kirjallisuuden tekijälle ja edesmenneiden tekijöiden oikeudenomistajalle. Asiakkaistamme 77,14 % sai Sanastosta korvauksia vuoden 2022 aikana. Tilitysrytmimme on nopea, ja tilitämme valtaosan toimintavuoden aikana keräämistämme korvauksista niihin oikeutetuille tekijöille jo ennen toimintavuoden päättymistä. Sanaston tilityksissä noudatetaan vuosikokouksen hyväksymiä tilitysperiaatteita, jotka ovat nähtävissä verkkosivuillamme.

Julkaisemme tilastotietoja vuoden aikana tekemistämme tilityksistä verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/tilastot. Toimintavuoden aikana antamamme lausunnot löytyvät osoitteesta sanasto.fi/lausunnot.

5. Tietoa organisaatiosta, johdosta ja tilintarkastajista

Sanaston toiminnasta vastaa kuusihenkinen hallitus yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Toimintavuoden aikana Sanaston palveluksessa työskenteli yksitoista henkilöä.

Julkaisemme vuosittain toiminnastamme avoimuusraportin ja vuosikertomuksen, joissa kerromme muun muassa toiminnastamme, organisaatiostamme, hallituksemme kokoonpanosta ja tilintarkastajista. Vuosikertomus ja avoimuusraportti ovat luettavissa verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/julkaisut.

VUOSI 2022 LUKUINA

SANASTO EDUSTAA

16 000

KIRJAILIJAA JA KÄÄNTÄJÄÄ

■ NAISIA
55,7 %

■ MIEHIÄ
40,4 %

■ PERIKUNTIA
3,9 %

77 %

SANASTON ASIAKKAISTA SAI
TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSIA

1168

UUTTA ASIAKASTA

VUONNA 2022 TILITETTIIN

11,6

M€, JOSTA 11,2 M€ OLI
LAINAUSKORVAUSTA

SANASTOSTA HANKITTIIN

186

KIRJALLISUUDEN
ESITYSLUPAA

146

KIRJALLISUUDEN
JULKAISULUPAA

JULKAISIMME 65
VERKKOARTIKKELIA

LÄHETIMME 12 ASIAKAS-
KIRJETTÄ KIRJAILIJOILLE
JA KÄÄNTÄJILLE

TEKIJÄNOIKEUSVISAILUUMME
OSALLISTUI 2 000
KIRJAMESSUVIERASTA

YLI

11 600

SEURAAJAA SOSIAALISEN
MEDIAN KANAVIDEISSA

Sanasto ry

Korkeavuorenkatu 30 A, 5. krs

00130 Helsinki

Y-tunnus 1981169-8

	01.01.2022	01.01.2021
Rahayksikkö EURO	-31.12.2022	-31.12.2021
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	12 549 759,59	12 599 173,98
Henkilöstökulut	-802 465,92	-677 006,36
Poistot	-67 067,38	-57 078,66
Muut kulut	-522 357,64	-374 766,07
Kulut yhteensä	-1 391 890,94	-1 108 851,09
Toiminnanalan kate	11 157 868,65	11 490 322,89
 Kirjallisuuden tekijänoikeusrahasto		
Kulut	-24 902,91	-103 690,16
Kulut yhteensä	-24 902,91	-103 690,16
 Varainhankinta		
Tuotot	2 000,00	2 000,00
Tuotot yhteensä	2 000,00	2 000,00
Varainhankinnan kate	2 000,00	2 000,00
 Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	85 347,74	71 290,94
Kulut	-88 468,70	-9 049,65
Sijotus- ja rahoitustoiminta yhteensä	-3 120,96	62 241,29
 Tuotto-/kulujäämä	11 131 844,78	11 450 874,02
 Siirrot rahastoihin/rahastoista	24 902,91	103 690,16
 Siirrot oikeuden omistajille		
Tilikaudella tilitetyt tekijänoikeuspalkkiot	-8 577 918,12	-8 658 476,01
Siirto tilitettäväksi oikeudenomistajille	-1 972 584,34	-2 288 834,68
Varaukset yllättäville vaatimuksille	-606 245,23	-607 253,49
 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00

³ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Sanasto ry

Korkeavuorenkatu 30 A, 5. krs

00130 Helsinki

Y-tunnus 1981169-8

Rahayksikkö EURO	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	515 761,48	475 443,94
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	515 761,48	475 443,94
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 190,80	6 921,07
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 190,80	6 921,07
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	6 376 265,13	7 117 884,97
Sijoitukset yhteensä	6 376 265,13	7 117 884,97
Pysyvät vastaavat yhteensä	6 897 217,41	7 600 249,98
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	19 327,89	17 981,92
Muut saamiset, lyhytaikaiset	229 132,98	138 348,78
Siirtosaamiset, lyhytaikaiset	4 285,50	8 411,75
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	252 746,37	164 742,45
Saamiset yhteensä	252 746,37	164 742,45
Rahat ja pankkisaamiset	6 184 206,22	6 140 243,16
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 436 952,59	6 304 985,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 334 170,00	13 905 235,59
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Muut rahastot	0,00	24 902,91
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	0,00	24 902,91
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	32 483,42	0,00
Ostovelat	74 805,60	105 890,97
Jakovelat	10 937 197,38	11 454 437,57
Muut velat	2 136 632,18	2 214 525,62
Siirtovelat	153 051,42	105 478,52
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	13 334 170,00	13 880 332,68
Vieras pääoma yhteensä	13 334 170,00	13 880 332,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 334 170,00	13 905 235,59

⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**Arvostusperiaatteet ja -menetelmät****Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet**

Aineellisten hyödykkeiden tasearvo on niiden alkuperäinen hankintameno, josta on vähennetty jäljempänä selostetut suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai tätä alempaan markkina-arvoon. Arvonlennukset kirjataan, mikäli arvonalennus on olennainen (yli 20%).

Vaihtuvien vastaavien arvostusperiaatteet

Rahoitusomaisuuteen merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Yhdistyksen pysyvien vastaavien hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistoina kirjataan kuluksi EVL:n kulloinkin salliman enimmäispoiston määrä.

Hyödykkeet, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Lainauskorvausten tilitysjärjestelmän luomisesta ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset aktivoidaan muihin aineettomiin hyödykkeisiin, jotka poistetaan tasapoistoina 10 vuodessa.

Koneet ja kalusto 25 % menojäännöspoisto

Oikean ja riittävän kuvan antamiseksi esitettävät tiedot

Viime vuonna Ukrainassa alkanut konflikti voi aiheuttaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja sitä kautta vaikuttaa yhdistyksen sijoitusvarallisuuden arvostukseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2022	2021
Varsinaisen toiminnan tuotot		
Lainauskorvausmäärärahat (LK)	11 967 742,95	11 975 273,53
Lainautiedon hankintaan saadut korvaukset	50 000,00	50 000,00
Celia-omakirjalainakorvaukset (COM)	157 161,56	169 796,33
Radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	68 273,07	103 019,00
Ulkomaiset radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	14 933,23	8 035,31
Esityskorkvaukset	12 125,74	6 373,02
Muut tekijänoikeuskorkvaukset	96 003,69	120 478,79
Radio- ja televisioarkistokorkvaukset	166 000,00	166 000,00
KAM korkvaukset/Kirjastojen poikkeusajan verkkokäyttö	4 800,00	0,00
Avustukset	9 960,35	0,00
Ulkomaiset muut tekijänoikeuskorkvaukset	2 759,00	198,00
	12 549 759,59	12 599 173,98

Tilikauden palkat ja palkkiot	2022	2021
Palkat ja palkkiot	672 909,49	559 717,78
Eläkekulut	114 320,75	101 835,10
Muut henkilösivukulut	15 235,68	15 453,48
	802 465,92	677 006,36
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	2022	2021
Tuotot		
Myyntivoitot	43 678,40	32 809,90
Korkotuotot	41 669,34	38 481,04
	85 347,74	71 290,94
Kulut		
Myyntitappiot	49 591,38	3 105,71
Korkokulut	1 690,57	289,72
Muut rahoituskulut	9 286,29	5 654,22
Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumiset	27 900,46	0,00
	88 468,70	9 049,65
Hallinnointikulupidätykset	2022	2021
Varsinaisen toiminnan kulut	-1 391 890,94	-1 108 851,09
Tuotot, jotka käytetty kulujen kattamiseen		
Hallinnointikulupidätykset	1 374 696,55	1 033 365,24
Lainaustiedon hankinnan katetut kulut	8 355,00	11 244,56
Saadut avustukset	9 960,35	
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	-3 120,96	62 241,29
Jäsenmaksutuotot	2 000,00	2 000,00
	1 391 890,94	1 108 851,09
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot		
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotukset		
<u>Arvopaperit</u>	2022	2021
Markkina-arvo	6 206 882,48	8 137 780,32
Aktivoitu hankintameno	6 404 165,59	7 117 884,97
Erotus		
	-197 283,11	1 019 895,35

Tilikauden aikana on lisätty sijoituksia lyhyisiin korkosijoituksiin yhdistyksen sijoitusperiaatteiden mukaisesti.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset	2022	2021
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Kirjallisuuden tekijänoikeusrahasto		
Tilikauden alussa	24 902,91	128 593,07
Vähennykset tilikaudella:		
Jäsenmaksut	-15 510,24	-29 491,66
Muut kulut	-9 392,67	-74 198,50
	<u>-24 902,91</u>	<u>-103 690,16</u>
Tilikauden lopussa	0,00	24 902,91
Oma pääoma yhteensä	<u>0,00</u>	<u>24 902,91</u>

Jakovelat oikeudenomistajille korvauslajeittain:

	2022	2021
Lainauskorvausmäärärahat	7 867 400,57	8 424 431,71
Celia-omakirjalainakorvaukset	98 214,58	113 362,83
Celia-oppikirjakorvaukset	0,00	1 174,13
Radio- ja televisiokäyttökorvaukset	101 241,44	117 704,74
Esityskorvaukset	9 442,90	10 876,84
Muut tekijänoikeuskorvaukset	49 420,36	28 678,70
KAM-korvaukset	30 693,54	31 725,44
Radio- ja televisioarkistokorvaukset	351 326,37	306 596,50
Varaukset yllättäville vaatimuksille	<u>2 429 457,62</u>	<u>2 419 886,68</u>
	10 937 197,38	11 454 437,57

Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt

Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellismäärät, eriteltyinä alkaneella ja siitä seuraavilla tilikausilla maksettaviin, samoin kuin näiden sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	9 056,09	4 275,95
Myöhemmin maksettavat	<u>12 006,03</u>	<u>9 554,15</u>
Sitoumukset yhteensä	21 062,12	13 830,10

Yhdistyksen leasing sopimukset ovat tavanomaisia konttorilaitteita koskevia sopimuksia.

Muut annetut vastuusitoumukset

Yhdistyksellä on toimitiloja koskeva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on 6 kk.

	2022	2021
Vuokravastuut	34 703,52	33 204,78

Henkilöstö (PMA 3.11)

	2022	2021
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	11	10

TILINPÄÄTÖS

Sanasto ry

Korkeavuorenkatu 30 A, 5. krs

00130 Helsinki

Y-tunnus 1981169-8

31.12.2022

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä . päivänä kuuta 2023

Sanasto ry:n hallitus

Peter Sandström
puheenjohtaja

Ilmi Villacis

Kaijamari Sivill

Juha-Pekka Koskinen

Rainer Oesch

Anne Rutanen

Sanasto ry, Sanasto rf:n toiminnanjohtaja

Niina Vettensola

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä . päivänä kuuta 2023

Yhteisön nimi, tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

Sanasto ry sanasto rf tilinpäätös 2022

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja

Sanasto ry sanasto rf tilinpäätös 2022.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)

Allekirjoitusliite_Sanasto ry sanasto rf tilinpäätös 2022.pdf

Allekirjoittajat

KPMG Oy Ab

Kirsi Aromäki

KHT

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
Sanasto ry sanasto rf tilinpäätös 2022.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

8c698fb8d314b978187733feb295bc564e335ab3419d0f8bf495a7575da0d1a0

KPMG Oy Ab
 Toolonlahdenkatu 3 A
 PL 1037
 00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
 www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Sanasto ry, Sanasto rf:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Sanasto ry, Sanasto rf:n (y-tunnus 1981169-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot. Lisäksi olen tilintarkastanut yhteishallinnointilain edellyttämän avoimuusraportin.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Avoimuusraportti on laadittu yhteishallinnointilain säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai avoimuusraportissa kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä

Sanasto ry, Sanasto rf
 Tilintarkastuskertomus
 tilikaudelta 1.1.–31.12.2022

johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, kaikki tilinpäätöksessä ja avoimuusraportissa esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös ja avoimuusraportti sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä ja avoimuusraporttia koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 2. toukokuuta 2023

Kirsi Aromäki
 KHT

Sanasto ry, Sanasto rf tilintarkastuskertomus 2022

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja

Sanasto ry, Sanasto rf tilintarkastuskertomus 2022.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)

Allekirjoitusliite_Sanasto ry, Sanasto rf tilintarkastuskertomus 2022.pdf

Allekirjoittajat

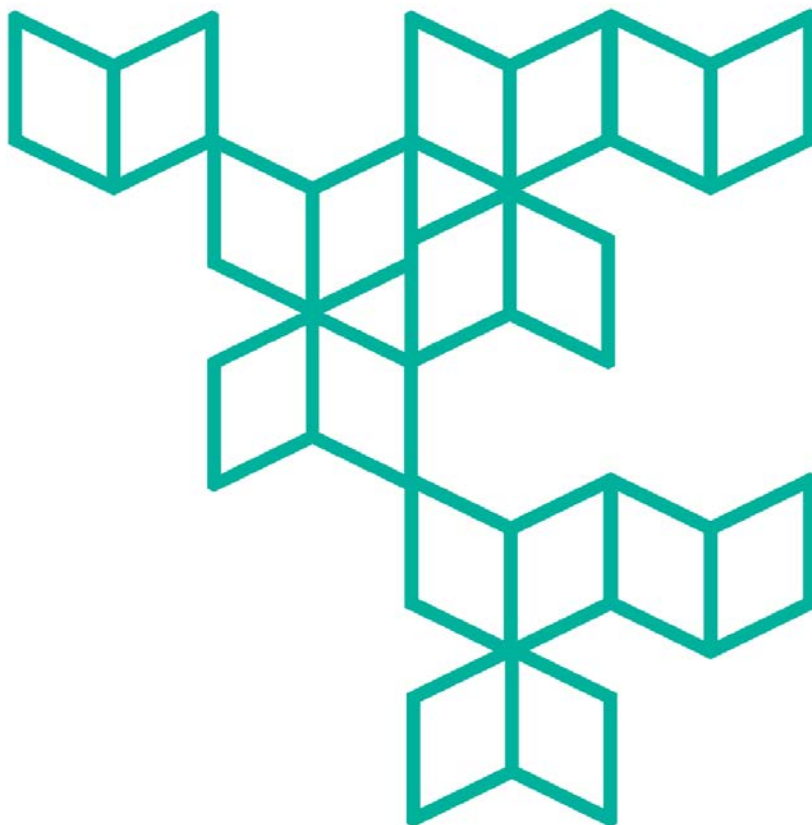
KPMG Oy Ab

Kirsi Aromäki

KHT

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
Sanasto ry, Sanasto rf tilintarkastuskertomus 2022.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

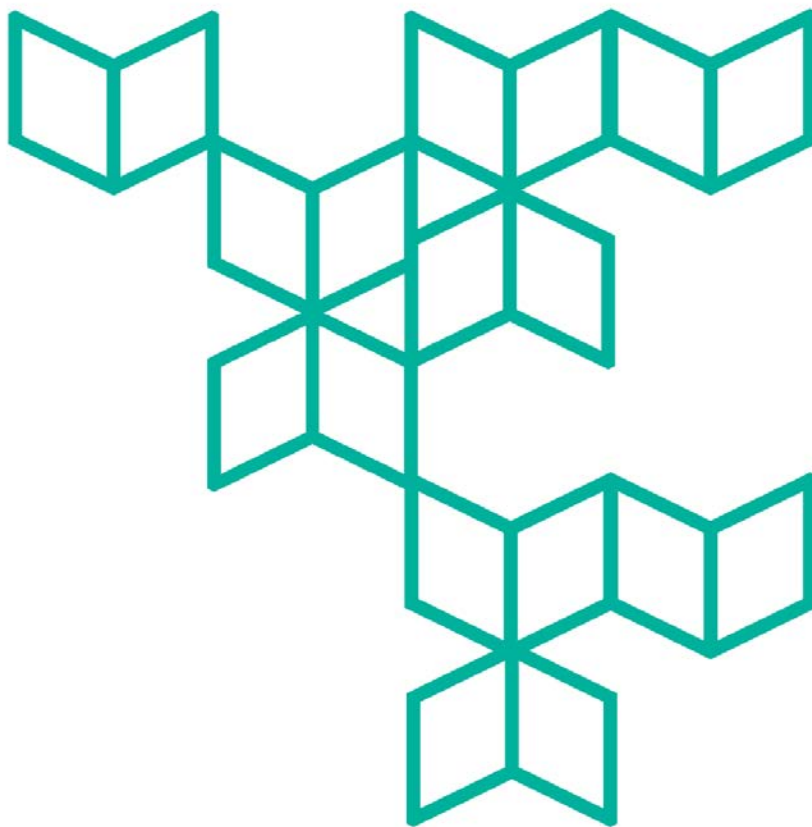
2cae8aacd7a798fb895ca21d041b22f1b33886bb4cbdf4d36044697f9571ffb7

Korkeavuorenkatu 30 A 5 krs
00130 Helsinki
Y-tunnus 1981169-8

Rahayksikkö EURO	31.12.2022	31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisesta toiminnasta saadut maksut	12 548 413,62	12 610 621,18
Maksut varsinaisen toiminnan kuluista	-1 387 512,55	-1 242 779,79
Varsinaisen toiminnan rahavirta	11 160 901,07	11 367 841,39
Varainhankinnasta saadut maksut		
Jäsenmaksut	2 000,00	2 000,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta saadut maksut	85 347,74	71 290,94
Maksut rahoitustoiminnan kuluista	-88 468,70	-9 049,65
	-3 120,96	62 241,29
Toiminnan rahavirta (A)	11 159 780,11	11 432 082,68
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-105 654,65	-373 269,78
Lisäys arvopapereissa	741 619,84	-4 824 495,80
Investointien rahavirta (B)	635 965,19	-5 197 765,58
Tilitysten rahavirta		
Tilitykset kotimaisille ja ulkomaisille oikeudenomistajille	-11 673 987,88	-11 945 318,35
Tilityksiin liittyvän ennakonpidätysvelan muutos	-77 794,36	28 592,19
	-11 751 782,24	-11 916 726,16
Tilitysten rahavirta (C)	-11 751 782,24	-11 916 726,16
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys(+)/vähennys(-)	43 963,06	-5 682 409,06
Rahavarat tilikauden alussa	6 140 243,16	11 822 652,22
Rahavarat tilikauden lopussa	6 184 206,22	6 140 243,16

⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Sanasto ry, Sanasto rf

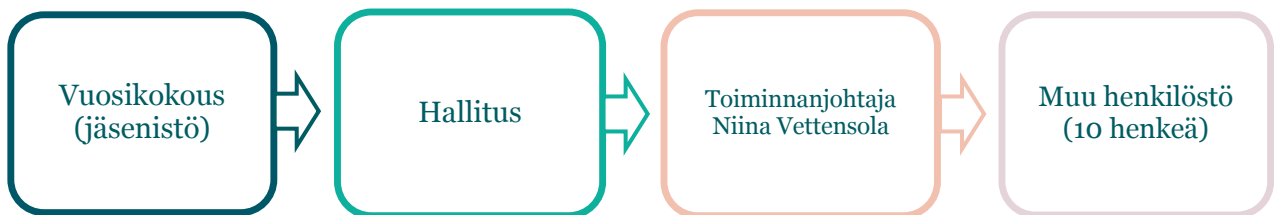
OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE

OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE⁵

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanaston organisaatio

Toiminnanjohtaja **Anne Salomaa** tehtävä Sanastossa päättyi vuoden 2022 aikana, ja viestintä- ja markkinointipäällikkö **Maija Lielahti** toimi väliaikaisena toiminnanjohtajana. Sanaston uudeksi toiminnanjohtajaksi valittiin **Niina Vettensola**.

Sanastolla on neljä jäsenjärjestöä:

- Finlands svenska författareförening rf
- Suomen Kirjailijaliitto ry
- Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
- Suomen tietokirjailijat ry

Sanaston toimintaa ohjaa kuusihenkinen hallitus, jossa jokaisella jäsenjärjestöllä on edustus.

Vuonna 2022 Sanaston hallituksen muodostivat:

Puheenjohtaja

Peter Sandström, Finlands svenska författareförening rf

Muut jäsenet

- *Laura Jänisniemi*, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
- *Juha-Pekka Koskinen*, Suomen Kirjailijaliitto ry
- *Rainer Oesch*, Suomen tietokirjailijat ry
- *Virpi Hämeen-Anttila*, Suomen Kirjailijaliitto ry
- *Anne Rutanen*, Suomen tietokirjailijat ry

Sanaston hallituksen jäsenille ja toiminnanjohtajalle vuonna 2022 maksettujen palkkojen, palkkioiden, tekijänoikeuskorvausten ja muiden etujen yhteissumma oli 277 418,89 euroa.⁶ (Toiminnanjohtajalla on puhelin- ja lounasseteliedun lisäksi virikesetelietu.)

⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 1. d)

⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 1. f)

Vuonna 2022 Sanasto oli jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

- Bibliofiilien Seura ry
- CISAC
- European Writers' Council EWC
- International Authors Forum IAF
- Luovan työn tekijät ja yrittäjät Luovat ry
- Pro Lastenkirjallisuus – Pro Barnlitteraturen ry
- Suomen Kirjastoseura ry
- Suomen tekijänoikeudellinen yhdistys ry
- Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
- Tekijänoikeusakatemia ry
- Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus

Sanastolla ei ole omistuksia yrityksissä tai yhteisöissä.⁷

Sanasto on hallinnoinut Kirjallisuuden tekijänoikeusrahastoa, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa, hallinnoida ja tukea kirjallisuuden alan tekijänoikeuksien toteutumista Suomessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi rahasto on voinut rahoittaa koulutuksen järjestämistä ja tekijänoikeuksien toteutumista koskevaa valvonta-, tuki-, hallinnointi- ja tiedotustoimintaa. Rahaston varoja on hoitanut Sanasto ry, ja varojen käytöstä on päättänyt Sanaston hallitus.

Tiedot Kirjallisuuden tekijänoikeusrahaston varojen käytöstä tilivuoden 2022 aikana löytyvät Sanaston tilinpäätöksen liitetiedoista. Rahasto lakkautettiin vuoden 2022 päätyttyä.

KIELTÄYTYMISET MYÖNTÄÄ KIRJALLISUUDEN KÄYTTÖLUPAA

Sanasto ei myönnä kirjallisuuden käyttö lupaa seuraavissa tilanteissa:

1. käyttö lupaa ei tarvita (esim. kirjallisuuden esittäminen perhejuhlassa, opetuksen yhteydessä tai julkaisupalveluksessa)
2. lupapyyntö on kohteena on tekijänoikeusvapaa materiaali (tekijänoikeus rauennut)
3. Sanasto ei hallinnoi lupapyyntöä koskemaan kirjallisuuden jälkikäyttöaluetta, tai Sanastolla ei ole oikeudenhaltijan valtuutusta ko. alueen hallinnoimiseksi. Näissä tilanteissa Sanasto kuitenkin ohjaa lupapyyntöä suoraan oikeudenhaltijalle, mikäli hänen yhteystietonsa ovat saatavilla ja mikäli oikeudenhaltija on antanut Sanastolle luvan yhteystietojensa luovuttamiseen.

Vuonna 2022 Sanasto ei ole kieltäytynyt myöntämästä kirjallisuuden käyttö lupia sellaisilla käyttöalueilla, joilla Sanastolla on valtuudet myöntää käyttö lupaa.⁸

⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 1. c)

⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. c)

TALOUDELLISET TIEDOT (TUOTOT JA KULUT)

Sanaston tuotot koostuvat pääosin tilikauden aikana kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista. Muita tuottoja saadaan sijoitustoiminnasta sekä jäsenjärjestöiltä kerättävästä vuotuisesta jäsenmaksusta. Vuonna 2022 jäsenmaksu oli 500 euroa.

Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpitokustannuksista. Yhdistyksen toiminnan kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista tehtävillä hallinnointikulupidätyksillä ja jäsenmaksutuotoilla sekä mahdollisilla sijoitustoiminnan tuotoilla. Kirjastojen lainaustiedon hankinnasta muodostuvat kulut katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain edellä mainittuun käyttötarkoitukseen osoittamista varoista.⁹ Joitakin Sanaston toiminnan kuluja on lisäksi katettu hallituksen tekemien päätösten mukaisesti Kirjallisuuden tekijänoikeusrahaston varoista. Lisätietoja rahaston varojen käytöstä löytyy tilinpäätöksen liitetiedoista.

Toiminnan kuluja ei ole mahdollista kohdistaa yksilöidysti hallinnoitavien oikeuksien luokkiin. Menetelmänä kulujen kohdistamisessa on, että hallinnointikulupidätyksellä katetaan vuoden aikana kirjallisuuden tekijänoikeuksien hallinnoinnista syntyneet kulut.¹⁰ Sanasto edustaa yhtä oikeudenhaltijaryhmää: kirjallisuuden tekijät. Kaikilla Sanaston hallinnoimilla teosten käytön alueilla hallinnoidaan samaa teosrepertuaaria, ja kaikki toiminnan kulut liittyvät oikeuksien hallinnointiin.¹¹

Vuonna 2022 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvauksen osalta 11,1 % ja muiden hallinnoitujen oikeusluokkien korvausten osalta 9 %. Lainauskorvauksen muita korvauksia pienempi kulupidätys perustuu siihen, että korvauslaji muodostaa yli 90 % Sanaston keräämistä korvauksista. Kerätyistä korvauksista ei tehdä muita vähennyksiä kuin hallinnointikulupidätys.¹²

Lainauskorvauksista ja Celia-omakirjalainakorvauksista varataan vuosittain Sanaston hallituksen päättämä osuus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten (varaus yllättäville vaatimuksille). Korvausten vanhentuessa varaus puretaan ja tilitetään viimeisen tilityksen yhteydessä lisätilityksinä kyseisenä määrärahavuotena korvaukseen oikeutetuille tekijöille. Vuonna 2022 varauksen suuruus oli 5 %.¹³

Ulkomailta vastavuoroisuussopimusten perusteella kerätyistä korvauksista pidätetään 5 % hallinnointikulupidätys. Vastavuoroisuussopimusten nojalla ulkomaille maksettavista korvauksista pidätetään Sanaston kulloinkin voimassa olevan kuluprosentin mukainen hallinnointikulupidätys.

Vuonna 2022 sijoitustoiminnan tuotot käytettiin kokonaisuudessaan sijoitustoiminnan alijäämän kattamiseen.

Jos sijoitustoiminnasta kertyy nettotuottoja, ne käytetään Sanaston vuosikokouksen (yleiskokouksen) päätöksellä kokonaisuudessaan kattamaan vuoden aikana syntyneitä toiminnan kuluja ja näin ollen pienentämään oikeudenhaltijoilta perittävää kulupidätystä.¹⁴ Tuottoja ei jyvitetä erikseen jokaiselle hallinnoitavalle oikeusluokalle. Sijoitustoiminnan nettotuotoista ei tehdä hallinnointikulupidätystä tai muita vähennyksiä.¹⁵

⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

¹⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i

¹¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii)

¹² 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii), v), vi)

¹³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii), v)

¹⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a)

¹⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii)

Sanaston vuoden 2022 tuotot ja niistä tehdyt vähennykset sekä yhdistyksen kulut.
Kulut katetaan hallinnointikulupidätyksillä sekä toiminnan muilla tuotoilla.

SANASTON TUOTOT JA KULUT VUONNA 2022

Vuoden 2022 aikana kerätyt tekijänoikeuskorvaukset (korvauslaji vastaa hallinnoitujen oikeuksien luokkaa)¹⁶

Korvauslaji (oikeuksien luokka)	Kerätty	Hallinnointikulupidätys ¹⁷	Hallinnointikulupidätys ¹⁸	Varaukset yllättäville vaatimuksille	Tilitettävissä oikeudenomistajille ¹⁹
Lainauskorvaus*	11 967 743 €	11,1 %	1 328 419 €	598 387 €	10 040 937 €
Omakirjalaina-korvaus	157 162 €	9 %	14 145 €	7 858 €	135 159 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	68 273 €	9 %	4 801 €	- €	48 539 €
Ulkomailta kerätyt radio- ja tv-käyttökorvaukset	14 978 €	5 %	749 €	- €	14 229 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	166 000 €	9 %	14 940 €	- €	151 060 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus	4 800 €	9 %	432 €	- €	4 368 €
Esitysluvat	12 126 €	9 %	1 091 €	- €	11 035 €
Julkaisuluvat**	98 763 €	9 %	8 889 €	- €	89 874 €
Yhteensä	12 489 845 €		1 373 466 €	606 245 €	10 495 201 €

* Summa ei sisällä lainaustiedon hankintaan osoitettua 50 000 €

*** Sisältää myös tapahtumamateriaali- ja näyttelyluvista kerätyt korvaukset

MUUT TUOTOT²⁰

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot kulujen jälkeen	-3 121 €
Jäsenmaksutuotot	2 000 €
Lainaustiedon hankintaan saadut korvaukset	50 000 €

KULUT²¹

Henkilöstökulut	-802 466 €
Poistot	-67 067 €
Muut kulut	-522 358 €
Kulut yhteensä	-1 391 891 €

¹⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a), b) ii)

¹⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) vi)

¹⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv), v)

¹⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

²¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i), ii)

OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Sanasto tilittää keräämiään tekijänoikeuskorvauksia yhdistyksen hallituksen vuosittain hyväksymän tilitysten maksuaikataulun mukaisesti. Vuonna 2022 tehtiin neljä tilitystä.²²

TILITYSAIKATAULU JA MAKSETUT KORVAUKSET VUONNA 2022

21.2.2022

Radio- ja televisiokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

16.5.2022

Lainauskorvaus (täydennys- ja lisätilitykset)
Celian omakirjalainat ja oppikirjakorvaukset
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

5.9.2022

Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

7.12.2022

Lainauskorvaus (ensimmäinen tilitys vuoden 2021 kirjastolainoista)
Celian omakirjalainat
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

²² 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) iii)

Sivun 29 taulukossa on esitetty vuoden aikana kerätyistä korvauksista hallinnointikulupidätyksen (ja mahdollisen varauksen yllättäville vaatimuksille) jälkeen oikeudenhaltijoille yhteensä tilitettävissä olevat määrät. Korvaukset kohdistetaan yksittäisille tekijöille jo korvausten keräysvaiheessa. Korvauksen kohdistamisella tarkoitetaan, että korvaus liitetään tiettyyn oikeudenhaltijaan. Mikäli oikeudenhaltija on ilmoittanut Sanastolle tilitystä varten tarvittavat tiedot, maksetaan korvaus hänelle seuraavassa tilitysaikataulun mukaisessa tilityksessä. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta korvaukset kohdistetaan tekijälle siinä vaiheessa, kun hän rekisteröityy Sanaston asiakkaaksi ja ilmoittaa teosluettelonsa asiakkuusjärjestelmään. Sanastossa käytössä olevassa termistössä tilittäminen tarkoittaa samaa kuin korvauksen maksaminen oikeudenhaltijalle.²³

Seuraavassa taulukossa esitetään vuoden aikana tehtyjen tilitysten yhteenvedo korvauslajeittain (eli hallinnointivien käyttöoikeusluokkien mukaisesti) sekä vuoden päätteeksi jäljellä oleva jakovelka oikeudenomistajille. Tilitetyt summat sisältävät sekä vuoden 2022 aikana kerättyjä (s. 29 taulukko) että jo aiempina vuosina kerättyjä korvauksia. Osa Sanaston loppuvuodesta keräämistä kirjallisuuden käyttökorvauksista kerätään vielä vuoden viimeisen tilityksen jälkeen, jolloin ne merkitään tilinpäätökseen jakovelkoina ennen seuraavana vuonna tehtäviä tilityksiä. Jakovelka sisältää tässä tapauksessa sekä oikeudenhaltijoille jo kohdistetut määrät että lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta myös oikeudenhaltijoille vielä kohdistamattomat määrät vuonna 2022 ja sitä aiemmin kerätyistä korvauksista.²⁴ Tarkempi erittely tilikauden aikana tilitetyistä korvauksista ja tilikauden päätteeksi jäljellä olevista jakoveloista oikeudenomistajille esitetään alla olevan yhteenvedotaulukon jälkeen.

TEHDYT TILITYKSET JA OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Korvauslaji	Tilitetty (maksettu) 1.1.–31.12.2022²⁵	Jakovelat oikeudenomistajille 31.12.2022²⁶
Lainauskorvaus	11 227 943 €	7 867 401 €
Omakirjalainakorvaus	158 770 €	98 215 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	62 981 €	101 241 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	96 836 €	351 326 €
Celia-oppikirjakorvaukset	6 €	0 €
Kirjasto-, arkisto- ja mu-seokorvaus	183 €	30 694 €
Esitysluvat	8 160 €	9 443 €
Julkaisuluvat	68 489 €	49 420 €
Varaukset yllättäville vaatimuksille*		2 429 458 €
Yhteensä	11 623 368 €	10 937 197 €

* Sisältää lainauskorvauksista ja omakirjalainakorvauksista vuosittain tehdyt 5 % varaukset, jotka puretaan ja tilitetään oikeudenomistajille korvausten vanhentuuessa kolmen vuoden kuluessa korvausten keräysvuoden päättymisestä.

²³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

²⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

**Vuoden 2022 aikana tilitetyt (maksetut) korvaukset eriteltynä korvausten ke-
räysvuoden mukaan:²⁷**

Lainauskorvaus 2018*	2 404 788 €
Lainauskorvaus 2019	74 597 €
Lainauskorvaus 2020	97 197 €
Lainauskorvaus 2021	152 288 €
Lainauskorvaus 2022	8 499 073 €
Yhteensä	11 227 943 €

*Vuoden 2018 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Omakirjalainakorvaus 2017*	43 845 €
Omakirjalainakorvaus 2018	2 098 €
Omakirjalainakorvaus 2019	2 093 €
Omakirjalainakorvaus 2020	1 320 €
Omakirjalainakorvaus 2021	109 414 €
Yhteensä	158 770 €

*Vuoden 2017 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2017*	6 602 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2018	671 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2019	380 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2020	3 546 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2021	24 907 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2022	26 875 €
Yhteensä	62 981 €

*Vuoden 2017 radio- ja tv-käyttökorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2017	1 322 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2018	1 322 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2019	- €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2020	-€
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2021	94 192 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2022	- €
Yhteensä	96 836 €

*Vuoden 2017 radio- ja tv-arkistokorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022. Vuoden 2022 radio- ja tv-arkisto-
korvauksia tilitetään ensimmäisen kerran vuonna 2023.

²⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

Celia-oppikirjakorvaukset 2017	6 €
Yhteensä	6 €

*Vuoden 2017 Celia-oppikirjakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	183 €
Yhteensä	183 €

Esitysluvat 2017*	6 €
Esitysluvat 2018	- €
Esitysluvat 2019	169 €
Esitysluvat 2020	170 €
Esitysluvat 2021	2 745 €
Esitysluvat 2022	5 070 €
Yhteensä	8 160 €

*Vuoden 2017 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Julkaisuluvat 2017*	- €
Julkaisuluvat 2018	- €
Julkaisuluvat 2019	2 526 €
Julkaisuluvat 2020	9 €
Julkaisuluvat 2021	22 539 €
Julkaisuluvat 2022	43 415 €
Yhteensä	68 489 €

*Vuoden 2017 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Kerätyistä korvauksista tilikauden lopussa jakamatta olevat kokonaismäärät (jakovelat) eriteltynä:²⁸

Alla esitetyt summat sisältävät lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta summat, jotka on pystytty kohdistamaan, mutta ei vielä tilittämään oikeudenhaltijoille sekä summat, joita ei vielä ole pystytty kohdistamaan oikeudenhaltijoille. Kaikkien muiden korvauslajien kohdalla esitetyt summat on kohdistettu, mutta ei vielä tilitetty oikeudenhaltijoille.

Lainauskorvaus 2018*	- €
Lainauskorvaus 2019	2 326 098 €
Lainauskorvaus 2020	2 206 072 €
Lainauskorvaus 2021	1 751 603 €
Lainauskorvaus 2022	1 583 628 €
Yhteensä	7 867 401 €

*Vuoden 2018 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Omakirjalainakorvaus 2017*	- €
Omakirjalainakorvaus 2018	23 681 €
Omakirjalainakorvaus 2019	18 562 €
Omakirjalainakorvaus 2020	30 227 €
Omakirjalainakorvaus 2021	25 745 €
Yhteensä	98 215 €

*Vuoden 2017 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2017*	- €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2018	22 738 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2019	21 497 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2020	15 645 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2021	20 033 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2022	21 328 €
Yhteensä	101 241 €

*Vuoden 2017 radio- ja tv-käyttökorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2017	-€
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2018	43 861 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2019	54 359 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2020	45 178 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2021*	56 868 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2022	151 060 €
Yhteensä	351 326 €

*Vuoden 2021 radio- ja tv-arkistokorvauksia tilitettiin ensimmäisen kerran vuonna 2022

²⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

Celia-oppikirjakorvaukset 2017	0 €
Yhteensä	0 €

*Vuoden 2017 Celia-oppikirjakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	29 238 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2022	1 456 €
Yhteensä	30 694 €

Esitysluvat 2017*	- €
Esitysluvat 2018	637 €
Esitysluvat 2019	3 093 €
Esitysluvat 2020	650 €
Esitysluvat 2021	1 100 €
Esitysluvat 2022	3 962 €
Yhteensä	9 442 €

*Vuoden 2017 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Julkaisuluvat 2017*	- €
Julkaisuluvat 2018	95 €
Julkaisuluvat 2019	1 531 €
Julkaisuluvat 2020	144 €
Julkaisuluvat 2021	1 192 €
Julkaisuluvat 2022	46 459 €
Yhteensä	49 421 €

*Vuoden 2017 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2022

Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2018*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2019	599 316 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2020	599 997 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2021	598 764 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2022	598 387 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2017*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2018	8 323 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2019	8 322 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2020	8 490 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2021	7 858 €
Yhteensä	2 429 457 €

*Varaus purettu ja tilitetty oikeudenhaltijoille korvausten vanhenemisen yhteydessä vuonna 2022

Toimet oikeudenhaltijoiden tavoittamiseksi ja jakamatta jääneiden korvausten käyttö

Sanaston tilitysperiaatteiden mukaisesti korvaukset tilitetään juuri niille tekijöille, joille ne kuuluvat. Sanasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan tekijöitä, joille se on kerännyt korvauksia, mutta jotka eivät vielä ole rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi. Tavoittelun perustana toimivat kerätyt korvaukset, jotka pystytään käyttöraporttien perusteella kohdistamaan tekijöille ja heidän teoksilleen. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta Sanasto käy läpi lainaustilastoja ja pyrkii tavoittamaan mahdollisimman tehokkaasti henkilöt, joille on kertynyt lainoja. Tavoittelutyötä tehdään olemalla oikeudenhaltijoihin yhteydessä henkilökoh- taisesti sekä esimerkiksi tiedottamalla eri viestintäkanavissa.

Syyt tilitysten viivästymisiin johtuvat siitä, ettei korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita ole pystytty tavoit- tamaan, he eivät ole tavoittamisesta huolimatta rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi, tai oikeudenhaltija ei ole toimittanut Sanastolle korvausten tilittämistä varten tarvittavia riittäviä tietoja (esim. henkilö ei ole lisän- nyt omia teoksiaan Sanaston asiakkuusjärjestelmään tai toimittanut pankkitilinumeroaan).²⁹ Yhteishallin- nointilaki velvoittaa yhteishallinnointiorganisaatiota ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin oikeudenhaltijoi- den tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi, jotta tekijänoikeuskorvaukset saataisiin tilitettyä mahdollisimman tehokkaasti. Sanasto julkaisee vuosittain verkkosivuillaan listan oikeudenhaltijoista, joille on kertynyt tekijän- oikeuskorvauksia, mutta joita ei vielä ole tavoitettu korvausten tilittämiseksi. Lainauskorvausten ja Celia-oma- kirjalainakorvausten osalta edellä mainittua listaa ei ole mahdollista julkaista, sillä korvausten laskentaa var- ten Sanasto tarvitsee asiakkuusjärjestelmään ilmoitettavan oikeudenhaltijan teosluettelon sekä tekijäroolin ja tekijämäärän kussakin teoksessa. Julkaistun listan yhteydessä kehoitetaan kuitenkin kaikkia oikeudenhalti- joita, joiden teoksia on lainattavissa Suomen yleisissä tai korkeakoulukirjastoissa, rekisteröitymään Sanaston asiakkaaksi.

Mikäli henkilö ei oma-aloitteisesti rekisteröidy Sanaston asiakkaaksi, eikä häntä tavoiteta kolmen vuoden ku- luessa korvausten keräysvuoden päättymisestä, katsotaan korvaukset jakamatta jääneiksi (vanhentuneiksi). Vanhentuneet lainauskorvaukset ja omakirjalainakorvaukset tilitetään muille Sanaston asiakkaille

²⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vi)

lisätilityksinä. Lisätilitysten jälkeen jäljelle jäävän jakojäännöksen käytöstä, kuten muidenkin korvauslajien jakamatta jääneiden varojen käytöstä, päättää yhdistyksen vuosikokous (yleiskokous).³⁰

Vuonna 2022 vanhentuneiden korvausten jakamatta jääneet varat sekä niiden käyttö:³¹

Korvauslaji		Käyttö
Lainauskorvaus 2018	48 030,82 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan määrärahavuoden (2019) jakovaroihin.
Omakirjalainakorvaus 2017	4 604,26 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan korvausvuoden (2018) jakovaroihin
Celia-oppikirjakorvaukset 2017	1 168,34 €	Tilitetty Suomen tietokirjailijat ry:n hallinnoimalle Tietokirjallisuuden edistämiskeskukselle
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2017	20 256,60 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Esitysluvat 2017	4 305,33 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Julkaisuluvat 2017	643,32 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT JA NIILLE TILITETTYT MÄÄRÄT

Sanasto on tehnyt vastavuoroisuussopimuksen ruotsalaisen sisarjärjestönsä ALISin (Administration av litterära rättigheter i Sverige) kanssa. Sopimus koskee kirjallisuuden radio- ja tv-käyttöä. Vastavuoroisuussopimus on solmittu myös tanskalaisen sisarjärjestön FFS:n (Forfatternes Forvaltningssekab) kanssa. Sopimus koskee kaikkia järjestöjen hallinnoimia oikeuksien luokkia lukuun ottamatta lainauskorvausta. Virolaisen AHF:n (Autorihüvitusfond) kanssa Sanasto on tehnyt kertaluontoisia tilityssopimuksia virolaisten tekijöiden korvausten tilittämiseksi.

Vastavuoroisuussopimusten nojalla Suomessa kerättyjen ulkomaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tehdään kulupidätys Sanaston kulloinkin voimassa olevan kulupidätysprosentin mukaisesti. Vuonna 2022 kulupidätys näiden korvausten osalta oli yhdeksän prosenttia. Kulupidätyksen lisäksi korvauksista ei ole tehty muita vähennyksiä.³²

³⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

³¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

³² 2014/26/EU liitteen kohta 2. d) ii)

Sanasto saa vastavuoroisuussopimusten perusteella ulkomailta kerätyistä suomalaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tekijä- ja teoskohtaiset tiedot, joten korvaukset pystytään kohdistamaan ja tilittämään suoraan oikeille oikeudenhaltijoille, mikäli nämä ovat Sanaston asiakkaita. Jos oikeudenhaltija ei ole Sanaston asiakas, pyritään häntä tavoittelemaan korvausten tilittämiseksi. Ulkomailta kerätyistä korvauksista tehdään 5 % kulupidätys.³³

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁴

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Saadut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	14 933,23 €	5 %

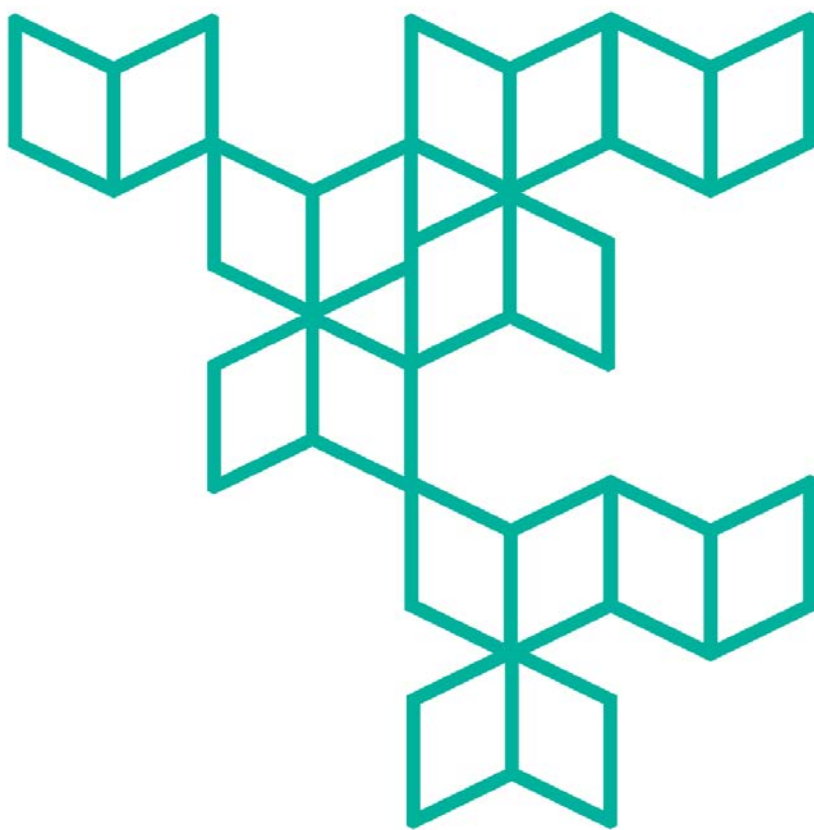
MUILLE YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILLE MAKSETUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁵

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Maksetut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	2 028 €	9 %
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-arkistokorvaukset	5 622 €	9 %
FFS	Tanska	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	309,92 €	9 %

³³ 2014/26/EU 2. d) iv)

³⁴ 2014/26/EU 2. d) i), iii), iv)

³⁵ 2014/26/EU 2. d) i), ii)

SANASTO
Korkeavuorenkatu 30 A
00130 HELSINKI

+358 9 5629 3300
info@sanasto.fi
sanasto.fi

 @sanastoInfo
 fb.com/sanasto
 @sanasto